

Kattaqo'rg'on davlat pedagogika instituti Aniq va tabiiy fanlar fakulteti
3-bosqich Biologiya yo'nalishi talabalariga 6-semestr uchun
«Yosh fiziologiyasi» fanidan yakuniy nazorat savollari
Imtihon shakli: yozma

Mavzu raqami	1-QISM “OSON SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning kirish qismidan asosan nazariy savollardan iborat bo‘ladi	2-QISM “ODDIY SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 1-rejasidan asosan mulohazaviy savollardan iborat bo‘ladi	3-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 2-rejasidan asosan qoidalar, teoremlar, kabi savollardan iborat bo‘ladi	4-QISM “MURAKKAB SAVOLLAR 2” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning 3-rejasidan asosan tendensiyalar, paradigmalari, konsepsiyalar kabi savollardan iborat bo‘ladi	5-QISM “QIYIN SAVOLLAR” deb nomalanadi va semestrda o‘qitilishi rejalashtirilgan mavzularning xulosa yani yakuniy qismidan asosan talabani mustaqil fikrlashga, mavzuni to‘liq anglashga yo‘naltiradigan savollardan iborat bo‘ladi
1	Yosh fiziologiyasi va gigiyenasi fanining ahamiyati	Yosh fiziologiyasi va gigiyenasi fanining boshqa fanlar bilan aloqasi	Yosh fiziologiyasi va gigiyenasi fanining tekshirish usullari	Yosh fiziologiyasi va gigiyenasi fanining rivojlanish tarixi	Bolalar organizmining o‘shish va rivojlanish qonuniyatlari
1	Bolalarning o‘ksish va rivojlanish qonuniyatlari: rivojlanishning turli bosqichlarida gavda proporsiyasi	Tashqi muhitning o‘shish va rivojlanishga ta’siri	Akseleratsiya tushunchasi.	Akseleratsiya sabablari.	Akseleratsiya turlarini tushuntiring
2	Akseleratsiya va heteroxroniya nima?	Yosh davrlari va ularning bola hayotidagi o‘rni hamda bir-biridan farqi nima?	Neyronlarning morfofunktsional tashkil bo‘lishini yoshga oid o‘zgarishi.	Nerv tolalarining miyelinlashuvi	Dominanta nima
2	Qo‘zg‘alish, tormozlanish, dominantaning yoshga xos xususiyatlari	bosh miya tuzulishida yoshga xos xususiyatlar	orqa miya tuzulishida yoshga xos xususiyatlar	Oliy nerv faoliyatining yosh xususiyatlari	Oliy nerv faoliyatining tiplari
2	Bolalarda shartli reflekslarning tormozlanishi	Bolalarda birinchi va ikkinchi signal sistemasining o‘zaro ta’siri	Bolalarda nutqning rivojlanish	Bola oliy nerv faoliyati tiplarining xususiyatlari va ularni tarbiyalash	Nerv tizimining gigiyenasi
3	Ta’lim tarbiya ishlari gigiyenasi	O‘quvchi va talabalarining ishchanlik qobiliyati	Maktab yoshi haqida tushuncha	O‘quv yili gigiyenasi	Dars va dars jadvaliga qo‘yilgan gigiyenik talablar
3	Tanaffuslarga qo‘yilgan gigiyenik talablar.	Sinfdan va maktabdan tashqari ishlar gigiyenasi	Kasb-hunar kollejlari ta’lim tarbiya gigiyenasi	Kasb-hunar kollejlari dars va dars jadvaliga qo‘yilgan gigiyenik talablar	Maktab yoshidagi bolalarning kinn tartibi
4	Ta’lim bilish analizatori fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Hid bilish analizatori fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Ko‘rish analizatori fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Eshitish analizatori fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Bolalarda quloq og‘irligi
4	O‘quv xonalarining yoritilishiga qo‘yilgan gigiyenik talablar	Epifiz bezi fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Bolalarda uchraydigan ko‘z kasalliklari	Gipofiz fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati.	Qalqonsimon bez fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati
5	Qalqonsimon bez funksiyalarining buzilishiga bog‘liq kasalliklar	Qalqonsimon bez oldidagi bezchalar fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Bnyrak usti bezlarifiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Ayrisimon bez fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati	Me‘da osti bezi fiziologiyasi va yoshga xos xususiyati
6	Bolalarda semirish, sabablari, oqibatlari	Umurtqa pog‘onasi yoshga xos xususiyati	Ko‘krak qafasi skeleti yoshga xos xususiyati	Qo‘l skeleti yoshga xos xususiyati	Oyoq skeleti yoshga xos xususiyati
6	Muskuil sistemasi yoshga xos xususiyati	Muskullarning rivojlanishi	Muskuil harakatlarining tezligi va chidamlilik xususiyatlari	Muskullarning charchashi	Tayanch harakat apparatining gigiyenasi
7	Bolalarda uchraydigan Skoloz kasalligi	Yassiyoqlik	Ovqat hazm qilish organlarining yoshga xos xususiyatlari	Ovqatlanishning yoshga xos xususiyatlari	Bolalarda uchraydigan hazm sestemasi kasalliklari
8	Vitaminlarning ahamiyati	Vitamin A yoshga xos xususiyati	Vitamin B yoshga xos xususiyati	Vitamin C yoshga xos xususiyati	Vitamin D yoshga xos xususiyati
8	Vitamin P yoshga xos xususiyati	Vitamin H yoshga xos xususiyati	Bolalar va o‘smirlarning ovqatlanish gigiyenasi	Bolalar va o‘smirlarning ovqatlanish tartibi va uni tashkil etish	Ovqatning sifat miqdori va knchilik ahamiyati
9	Ovqatdan zaharlanish	Bakterial zaharlanish	Bakteriyasiz zaharlanish	Umumta’lim maktabi, litsey va kasb-hunar kollejlari, shahardan tashqaridagi bolalar oromgohlarida va turistik sayohatlarda ovqatlanishni tashkil etish	Vitanin K yoshga xos xususiyati
10	Qonning yoshga xos xususiyatlari	Qon aylanish	Yurakning yoshga xos xususiyatlari	Aqliy va jismoniy mehnat vaqtida yurak-tomir sistemasining funksiyalari	Yurak-qon tomir sistemasi gigiyenasi
11	Nafasning yoshga oid xususiyatlari	O‘pkani tiriklik sig‘imini yoshga xos xususiyati	Nafas olish tiplari	Nafas olish gigiyenasi	Sinf va o‘quv xonalarining shamolatilishini gigiyenik baholash
12	Sinf xonasining havo tarkibi va mikroiqlimi.	Siydik ayrishining yoshga oid xususiyatlari	Kechasi siydik tutaoimaslik yoki enurez.	Siydik tanosil organlari gigiyenasi.	Teri analizatorining yoshga oid xususiyati va gigiyenasi
13	Teri gigiyenasi	Teri kasalliklari.	Epidermofitiya kasalligi	Kiyim va poyabzalga bo‘lgan gigiyena talablari	Partalarda va stulda o‘tirish gigiyenasi
14	O‘quv muassasalari binosini rejalashtirish va unga qo‘yiladigan gigiyenik talablar	EHM xonalariga qo‘yiladigan talablar	Jismoniy tarbiya darslariga qo‘yilgan gigiyenik talablar	Mehnat darslariga qo‘yiladigan gigiyenik talablar	Ortirilgan immunitet sindromi tanqisligi (OITS) kassalligi
15	Bolalar immun tizimining yetilmaganligi yuqumli kasalliklarning rivojlanishiga qanday ta’sir ko‘rsatadi?	Yuqumli kasalliklarning inkubatsion davri nima? Bu davrning bolalar organizmidagi ahamiyatini tushuntiring.	Bolalarda uchraydigan virusli gipatit	Suvchechak	Qizamiq

15	Irsiy kasalliklarning bolalar organizmi rivojlanishiga ta'sirini yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan tahlil qiling. Turli yosh bosqichlarida (go'daklik, maktabgacha, o'smirlk) bu kasalliklarning namoyon bo'lishidagi farqlarni izohlang.	Autosoma-dominant va autosoma-retsessiv irsiy kasalliklarning yoshga bog'liq namoyon bo'lish xususiyatlarini solishtiring. Qaysi turdagi kasalliklar erta aniqlanadi va nima sababdan?	Irsiy kasalliklarning oldini olishda yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan profilaktik choralarni tahlil qiling. Ota-ona salomatligi, homila rivojlanishi va bola parvarishining ahamiyatini izohlang.	Yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan irsiy kasalliklar bilan kasallangan bolalarni reabilitatsiya va qo'llab-quvvatlash usullarini tushuntiring.	Bolalarda Autosomaga bog'liq holda irsiylanadigan irsiy kasalliklar
16	Bolalarda jinsiy xromasomaga bog'liq holda irsiylanadigan irsiy kasalliklar	olalar kun tartibini tuzishda uyqu, ovqatlanish va jismoniy faollik orasidagi muvozanat qanday bo'lishi kerak? Yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan tushuntiring.	Bolalarda uyqu vaqti va davomiyligini yoshga qarab baholang. Uyqusizlikning fiziologik va psixik ta'sirlarini tahlil qiling.	Maktab yoshidagi bolalarda dars va dam olish tartibini yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan tahlil qiling. Qanday muvozanat saqlanishi kerak?	Bolalar kun tartibini individual xususiyatlarga moslashtirishning ahamiyati nimada? Misol keltirib tushuntiring.
17	Yodning bolalar organizmidagi fiziologik ahamiyatini tushuntiring. U qaysi gormonlar sintezida ishtirok etadi?	Yod tanqisligi natijasida qalqonsimon bez faoliyatida qanday o'zgarishlar yuz beradi? Buni yosh organizm nuqtai nazaridan izohlang	Bolalarda yod yetishmovchiligining asab tizimi rivojlanishiga ta'sirini tahlil qiling.	od tanqisligining bolalarning aqliy va intellektual rivojlanishiga ta'sirini ilmiy asosda tushuntiring.	Yod yetishmovchiligi bolalarda jismoniy o'sish va rivojlanish jarayonlariga qanday ta'sir ko'rsatadi?
17	O'tkir va surunkali kasallik tushunchalarini izohlang hamda ularning asosiy farqlarini tushuntiring.	Yod tanqisligi natijasida yuzaga keladigan kasalliklarni sanab bering va ularning yoshga xos kechishini izohlang.	Yod tanqisligining bolalar organizmida modda almashinuvi jarayonlariga ta'sirini tahlil qiling.	Bolalarda yod tanqisligini aniqlash va baholash usullarini tushuntiring.	Yod tanqisligining oldini olishda yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan qanday profilaktik choralar ko'riladi?
18	O'tkir kasalliklarning bolalar organizmida kechish xususiyatlarini yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan tahlil qiling.	Surunkali kasalliklarning rivojlanish mexanizmini tushuntiring va bolalar organizmiga uzoq muddatli ta'sirini baholang.	Bolalarda o'tkir kasalliklarning tez rivojlanishiga sabab bo'luvchi omillarni aniqlang va izohlang.	Surunkali kasalliklarning bolalarda o'sish va rivojlanish jarayonlariga ta'sirini tahlil qiling.	O'tkir va surunkali kasalliklarda immun tizim faoliyatidagi farqlarni tushuntiring.
18	Bolalar organizmida o'tkir kasalliklarning asoratlari qanday yuzaga keladi? Misollar bilan tushuntiring.	Surunkali kasalliklarning oldini olish va nazorat qilishda yosh fiziologiyasi nuqtai nazaridan qanday choralar ko'riladi?	O'tkir kasalliklarning surunkali shaklga o'tish sabablari va mexanizmlarini tahlil qiling.	Bolalarda o'tkir va surunkali kasalliklarni davolashda organizmning moslashuv (adaptatsiya) imkoniyatlarini izohlang.	Bolalarda yuqumli kasalliklarning tarqalish yo'llarini (havo-tomchi, kontakt, oziq-ovqat orqali) tushuntiring va har biriga misollar keltiring.